

- Με τον Daniel Bendelman και την Ιλεάνα Βασδέκη
- With Daniel Bendelman and Ileana Vasdeki

- **Transcript: Page 1 till 5 / Απομαγνητοφώνηση: Σελίδα 5 μέχρι το τέλος**

Transcript

Male's Voice: Welcome to the podcast of hoponinclusion.com.

Ileana Vasdeki: Hello, my name is Ileana Vasdeki, SKEP's Director of Strategy, Coordination and Communication. Today I'm hosting Dolyanna Mordochai and Daniel Bendelman.

Male's Voice: Driving people towards an inclusive mindset.

Ileana Vasdeki: Daniel Bendelman is a neurodiverse academic, artist and autism advocate. Daniel currently works at Resources for Autism as Co-Production Lead, where he's in charge of implementing a culture of Co-production within the charity. Daniel, good morning. Thank you so much for taking the time to talk to us. Daniel, I have read your interview regarding your work as an artist and I must say it really intrigued me and made me think outside the box, so to speak. And so, I want you to tell us a little bit about your work as an artist, and specifically how you incorporate the notion of autism within your installations.

Daniel Bendelman: So, my work as an artist: I trained at the Royal Central School of Speech and Drama. I suppose I kind of started my journey as an artist while I was doing a little work around multisensory theater for individuals with profound learning, multiple disabilities, and then that was my degree. And then during my... I went back to the same trends with my Master's and that's when I really started to really kind of want to do more artwork, more my practice and my research around autism representation in the media that I specifically... I didn't just want to make changes through writing and

predoctoral pieces or through, you know, writing papers, that only academics are going to read. I wanted to make powerful art that, you know, invite the public to come in and become participants in themselves in the art. You know, my art is about wanting that to be a process of transformation within the art piece. So, to incorporate the notion of autism, well, it's all about, it's all about taking very radical issues, very controversial subjects, which I think a lot of the public take for granted or don't even think about during their everyday lives.

I.V.: Such as?

D.B.: Well, for example, such, you know, such as it's very easy to buy a cinema ticket and to watch a movie with an autistic character, which has stereotypes. You know, you get some popcorn, you watch your film, you consume the narrative you believe the narrative, you go home and then that subconsciously shapes your understanding of autistic individuals and you never get... I never even think to ask any questions around it. So, my art is actually about exposing those power dynamics to such an extreme extent, that it forces the spectators to have to ask questions around it, and that is really at the heart of all my artwork. I do something which is called... it's installation, it's installation art, but it's - I'm just kind of trying to think of a term - it's called post traumatic installations...

I.V.: Ok.

D.B.: ... and that was heavily inspired by the work of... I think his name was Hans Lehmann. So, his work was creating immersive pieces of installation art which presents... the narrative of the work is always riddle and then within the piece, it's up to the public to pick up all those disparate pieces and put them together and ask questions. So, when I present narratives and issues around autism within my art, it's about asking the public to construct the issues and then ask questions on those issues and then to come out thinking differently.

I.V.: Oh! And what kind of reactions have you noticed? You know, when they experience your arts? What are the reactions that you notice from people?

D.B.: So when I did, when I did "Disrupting the Gaze", I've got very strong reactions there. The idea in "Disrupting the Gaze" was about... putting across a message, it was about my identity, but I was putting across the message, that actually, you know, my identity isn't a set thing, I don't have necessarily a set identity. It was about the fact that my autistic identity... because it's being constructed and understood in so many different forms and in so many different ways. You can watch a film, or you can read a book, or you can do this or do that and therefore my autistic identity is different to so many people... and it's constructed, you know, differently for so many and so, the whole notion of Disrupting the Gaze, which really goes back to my art piece fragments, is about that fragmented identity. Beyond my goal was when after the installation they walked around all the different pieces within the installation. And then I chose to perform an extreme representation of the medical model, so I kind of, I got like an old white lab coat, I slipped back my hair and this and that and what happened was everybody then went around the piece and they kind of got different fragments of understanding about different notions of autism identity and other stereotypes and they sat down with me, and I asked everybody the same questions, which was just basically taken from, you know, from like different diagnostic guidelines and I also asked personal

questions about their thoughts or about their experience, about empathy and this and that. It didn't matter what answers they gave me. It didn't matter how they behaved. Nothing mattered, because I had one piece of paper I made for every single individual, I just gave them a diagnosis of autism. That made people furious. I had people storm out, I had people shouting... good! I wanted people to be able to be angry. Because that's how autistic people feel.

I.V.: Yeah.

D.B.: Because I wanted to get across this notion of dehumanization through the medical model, for everyone. And people for the first time in their lives felt dehumanized by the medical model and they had a little taste of what autistic people have to go through every single day. And I had a lot of anger, and I was very happy about that, and it was great. I always say, if I haven't made someone angry in my art, I failed. I want these extreme reactions. It's important to bring out those extreme reactions, because if we don't bring out those real extreme reactions, then we can't have a conversation to begin with.

I.V. Yeah, that's true. And in terms of... you were talking about the spectators, you want them to ask questions. And is there a question that pops out, that's been really interesting that you've received from the audience, something that you remember as a story?

D.B.: I had... I mean it was a while ago now since my last pieces, but you know, when I was doing, you know, these kinds of fake medical interviews, you know, I had interesting questions. I think one of the strongest ones was people asking me, you know, do these... have these representations ever made you just want to give up in the world? You know, have they ever made you just feel so dehumanized that you just don't want to keep carrying on? I was like well, it was a very powerful question, and I said that all we have is to carry on because if we don't carry on, then the status quo will never be changed.

I.V.: You can't change anything, yeah.

D.B.: And in a way, it's a bit of a paradox, because earlier, you know, we were talking about this important notion of... it's all about the individual autistic experience and no one autistic person is the same as the other and that's very true. At the same time, I do realize that when I do my research for my art pieces, I do ask the autism community for their feedback. I do try to integrate how they feel about these things, because on one hand I feel there's a strong responsibility for me to be able to make my art and talk to people and pull across those issues, when there's so many autistic individuals who never get the opportunity to go to drama school. They never get the opportunity to, to... for example, you know, showcase their art in central London, at a gallery and all that stuff, and therefore I do feel that I have a responsibility to try and represent those issues for those that don't have that opportunity. But at the same time I also feel like "Who am I? I'm just one person". So, I always feel conflicted in my art. I always thought on the one hand it's great what I do, but on the other hand, I also feel that perhaps it's not so great. Because perhaps I am, you know, I'm not representing all voices and I'm just one person. And maybe, you know, maybe in a way I'm part of the problem. For all the talk, I say about the importance of individuality, I am ultimately only one person making these pieces of art. But people come out of those pieces of art, making the mistaken assumption that somehow the issues I've been talking about, and my viewpoints represent so many. And they don't represent so many and even myself, I've also had

conflicts and arguments within the autism community. There are some very radical pockets, let's just say, of the autism community where there's been tension between what I'm trying to do and what I'm trying to say, and I'm always aware that no one is always going to agree with what I'm trying to do. You know, I think there are pockets of the autism community that have voiced their concerns over what I do. But I think, I think there's a little trauma in there, there's a little fear there, and there's this notion of "us versus them" and I am trying, you know, I'm trying to break down that notion of us vs them. Because it's not us versus them. You know, my art is about building bridges. Yes, I want people to get upset and to get angry. But ultimately, I want bridges to be built and that's what I'm trying to do.

I.V.: Yeah, and whatever you do, you're definitely starting a conversation and that's what it's really needed, a real dialogue, in terms of, you know, building bridges as you said. And what challenges you as an artist? Is it the same as what challenges you as an individual? Is there a difference there?

D.B.: I think it's about the... Yeah, I mean, in a sense, you know, we're kind of going back to this whole question of you know, like, does art represent life or does life represent art? And I think the challenge of the aesthetic is about how do you create dialectics of the issues that you're presenting through your aesthetics, and how do you make sure that that's communicated to the public well. I guess my challenge as an artist is about letting go of those aesthetics. Letting go of what I'm making and understanding that, you know, once it goes into the public domain, I argue that I don't actually have any ownership of my art.

I.V.: Yeah, it belongs to everyone.

D.B.: Yeah, it doesn't belong to me as an artist anymore. It's not mine.

I.V.: Yeah.

D.B.: So, when I think about the construction on aesthetics, I'm thinking two things. I'm thinking one, how best can I stick to this kind of like... Michel Foucault said it brilliantly, when he said, you know, that my writings I want to be like a toolbox of liberation. And I was very inspired a lot in my work on French philosopher Michel Foucault, so I try to think about, well, how can my art be sort of toolbox in liberation where people can come in and unpick things that they need for themselves, but also at the same time it's about how best can I create a space, in which all power dynamics are equal, like, there are no power dynamics within. I don't want my space to have any biases, which is ironic really, because of what I do, but, you know, if I can create a piece that completely levels the playing field politically, so to speak, and just lets the spectator come in and form their own political decisions around disability, then I think I've done well. I still haven't got to that point yet, but I'm trying... that's something which I am always trying to figure out. It's how best to enable the aesthetics of the piece to live up to the post-traumatic foucauldian philosophy of how art should be experienced by the spectator.

I.V.: Wow! What are your next steps? What do you expect from the general public, from yourself, and in terms of your art, is there something that you are working on now?

D.B.: I've had in mind for a while to apply for a funding I want to get a big pool of money to create, to take, like, an apartment block, or like a series of flats and then in each flat I want to transform into like a

mini installation. So, maybe you've got like two or three different apartments which form together one big art piece. And then within each apartment I want it to represent a different angle of the autism narrative going on or the autism dialogue. That's something, you know, which I'm constantly thinking about. You know, how can I sort of like pop that installation into scale, how can I find more funding, how could I scale it up. So, that's just something which I've always wanted to kind of just like create an immersive living space, where people can go in and out for like a few months in this experience on themselves. A living space is a piece of art and a living space to live as an autistic individual but make it into a piece of art which can be experienced and spectated on and understood. So, that's my big aspiration.

I.V.: That is unbelievable, unbelievable.

D.B.: Next steps. Thank you, thank you.

I.V.: I hope I get to see that. You know, when you do it, I'll get on a plane and come over and see that that. That would be fantastic.

D.B.: Well, thank you, I appreciate that. You know, it's interesting because earlier we were talking a lot about the levels of unemployment within disability. The art world is very tough, you know. The last few years there's been a radical movement in trying to, you know, see disability art as not an amateur thing and treat it as more professional. And, you know, that's changing... disability arts are getting kind of recognized, but the opportunities are very few and far between, because there's still a sense of elitism within the art walls.

I.V.: Yeah.

D.B.: Which has definitely, from my experience, lead into where disability arts are right now. And so, therefore it's a challenge. It's a challenge being an artist. It's even more of a challenge being a disabled artist.

I.V.: Yeah, yeah. I can understand that.

D.B.: So, that's a whole journey.

I.V.: Thank you so much. It was wonderful talking to you.

D.B.: My pleasure.

I.V.: And I really hope we get to meet up close and personal at some point when I come over to London or when you come to Athens, you never know.

D.B.: For sure.

Male's Voice: To keep up with all the episodes of the Hop on Inclusion Podcast, follow us at Spotify, Google Podcast, Apple Podcast, Podbean, and of course at hoponinclusion.com.

Απομαγνητοφώνηση

Ανδρική φωνή: Καλώς ορίσατε στα podcast του hoponinclusion.com.

Ιλεάνα Βασδέκη: Γεια σας, ονομάζομαι Ιλεάνα Βασδέκη και είμαι Διευθύντρια Στρατηγικής, Συντονισμού και Επικοινωνίας του Σ.Κ.Ε.Π. (Σύνδεσμος Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους). Σήμερα φιλοξενώ τη Dolyanna Mordochai και τον Daniel Bendelman.

Ανδρική φωνή: Οδηγώντας τους ανθρώπους προς μια νοοτροπία χωρίς αποκλεισμούς.

Ιλεάνα Βασδέκη: Ο Daniel Bendelman είναι ένας νευροδιαφορετικός ακαδημαϊκός, καλλιτέχνης και υποστηρικτής του αυτισμού. Ο Daniel εργάζεται επί του παρόντος στο Resources for Autism ως επικεφαλής συμπαραγωγής και είναι υπεύθυνος για την εφαρμογή μιας κουλτούρας συμπαραγωγής στο πλαίσιο της φιλανθρωπικής οργάνωσης. Καλημέρα Daniel. Σε ευχαριστώ πολύ που βρήκες τον χρόνο να μας μιλήσεις. Daniel, διάβασα τη συνέντευξή σου σχετικά με τη δουλειά σου ως καλλιτέχνης και πρέπει να πω ότι με συνάρπασε και με έκανε να σκεφτώ διαφορετικά, κατά κάποιον τρόπο. Θέλω να μας πεις λίγα λόγια για τη δουλειά σου ως καλλιτέχνης, και συγκεκριμένα πώς ενσωματώνεις την έννοια του αυτισμού στις εγκαταστάσεις σου.

Daniel Bendelman: Λοιπόν, η δουλειά μου ως καλλιτέχνης. Εκπαιδεύτηκα στην Κεντρική σχολή ομιλίας και δράματος (Royal Central School of Speech and Drama). Υποθέτω ότι ξεκίνησα το ταξίδι μου ως καλλιτέχνης ενώ δούλευα γύρω από το πολυαισθητηριακό θέατρο για άτομα με βαριές πολλαπλές μαθησιακές δυσκολίες. Αυτό ήταν το πτυχίο μου. Και μετά, κατά τη διάρκεια... Επέστρεψα στις ίδιες τάξεις με το μεταπτυχιακό μου και τότε άρχισα πραγματικά να θέλω να κάνω περισσότερα έργα τέχνης, περισσότερη πρακτική και έρευνα γύρω από την αναπαράσταση του αυτισμού στα μέσα ενημέρωσης που εγώ συγκεκριμένα... Δεν ήθελα να κάνω αλλαγές απλώς μέσω της συγγραφής και προδιδασκτορικών κειμένων ή μέσω της συγγραφής άρθρων που μόνο ακαδημαϊκοί πρόκειται να διαβάσουν. Ήθελα να κάνω μια ισχυρή τέχνη η οποία προσκαλεί το κοινό να έρθει και να συμμετάσχει το ίδιο στην τέχνη. Στην τέχνη μου θέλω αυτό να είναι μια διαδικασία μεταμόρφωσης μέσα στο έργο τέχνης. Οπότε, η ενσωμάτωση της έννοιας του αυτισμού έχει να κάνει, έχει να κάνει με τη χρήση πολύ ριζοσπαστικών ζητημάτων, πολύ αμφιλεγόμενων θεμάτων, τα οποία νομίζω ότι πολύς κόσμος θεωρεί δεδομένα ή δεν τα σκέφτεται καν στην καθημερινή ζωή του.

I.B.: Όπως;

D.B.: Λοιπόν, για παράδειγμα, ξέρεις, είναι πολύ εύκολο να αγοράσεις εισιτήριο κινηματογράφου και να δεις μια ταινία με έναν αυτιστικό χαρακτήρα με στερεότυπα. Ας πούμε, παίρνεις ποπ κορν, βλέπεις την ταινία, καταναλώνεις την αφήγηση, πιστεύεις την αφήγηση, πηγαίνεις σπίτι και μετά αυτό υποσυνείδητα πλάθει την κατανόησή σου για τα αυτιστικά άτομα και ποτέ δεν... Ποτέ δεν σκέφτεσαι καν να κάνεις ερωτήσεις σχετικά με αυτό. Η τέχνη μου έχει στην πραγματικότητα να κάνει με την έκθεση αυτής της δυναμικής εξουσίας σε τόσο ακραίο βαθμό, που αναγκάζει τους θεατές να πρέπει να κάνουν ερωτήσεις σχετικά με αυτή, και αυτό βρίσκεται στο επίκεντρο όλων των έργων μου. Κάνω κάτι το οποίο ονομάζεται... είναι εγκατάσταση, είναι τέχνη εγκατάστασης, αλλά είναι - προσπαθώ να σκεφτώ έναν όρο - ονομάζεται μετατραυματικές εγκαταστάσεις...

I.B.: Οκ.

D.B.: ... και είναι σε μεγάλο βαθμό εμπνευσμένη από το έργο του... νομίζω το όνομά του ήταν Hans Lehmann. Η δουλειά του ήταν η δημιουργία καθηλωτικών έργων τέχνης εγκατάστασης που

παρουσιάζουν... η αφήγηση του έργου είναι πάντα γρίφος και μετά, μέσα στο έργο, εναπόκειται στο κοινό να μαζέψει όλα αυτά τα ανόμοια κομμάτια και να τα συνδυάσει και να κάνει ερωτήσεις. Έτσι, όταν παρουσιάζω αφηγήσεις και ζητήματα γύρω από τον αυτισμό μέσα στα έργα μου, ζητάω από το κοινό να κατασκευάσει τα ζητήματα και μετά να κάνει ερωτήσεις για αυτά τα ζητήματα και στο τέλος να σκέφτεται διαφορετικά.

I.B.: Ω! Και τι αντιδράσεις έχεις παρατηρήσει; Όταν βλέπουν τα έργα σου, τι αντιδράσεις παρατηρείς στους ανθρώπους;

D.B.: Όταν έκανα το "Disrupting the Gaze" (Διαταράσσοντας το βλέμμα), οι αντιδράσεις ήταν πολύ έντονες. Η ιδέα στο "Disrupting the Gaze" ήταν... να περάσω ένα μήνυμα, αφορούσε την ταυτότητά μου, αλλά έστειλα το μήνυμα ότι στην πραγματικότητα η ταυτότητά μου δεν είναι ένα καθορισμένο πράγμα, δεν έχω απαραίτητα μια καθορισμένη ταυτότητα. Αφορούσε το γεγονός ότι η αυτιστική μου ταυτότητα... επειδή κατασκευάζεται και κατανοείται με τόσες πολλές διαφορετικές μορφές και με τόσους πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Μπορείς να παρακολουθήσεις μια ταινία ή μπορείς να διαβάσεις ένα βιβλίο ή μπορείς να κάνεις αυτό ή να κάνεις το άλλο και επομένως η αυτιστική μου ταυτότητα είναι διαφορετική για πάρα πολλούς ανθρώπους... και έχει κατασκευαστεί διαφορετικά για πολλούς και έτσι, η όλη ιδέα του "Disrupting the Gaze", η οποία ανάγεται στα κομμάτια του καλλιτεχνικού μου έργου, αφορά αυτήν την κατακερματισμένη ταυτότητα. Πέρα από τον στόχο μου ήταν όταν μετά την εγκατάσταση περπάτησαν σε όλα τα διαφορετικά κομμάτια της εγκατάστασης. Και μετά επέλεξα να κάνω μια ακραία αναπαράσταση του ιατρικού μοντέλου, οπότε έβαλα μια παλιά λευκή ιατρική ρόμπα, χτένισα προς τα πίσω τα μαλλιά μου κ.λπ. Και αυτό που συνέβη ήταν ότι έπειτα όλοι περπάτησαν γύρω από το έργο και ο καθένας κατανόησε κάτι διαφορετικό σχετικά με τις διαφορετικές έννοιες της αυτιστικής ταυτότητας και άλλα στερεότυπα και κάθισαν μαζί μου, και έκανα σε όλους τις ίδιες ερωτήσεις, οι οποίες βασικά προέρχονταν από διαφορετικές διαγνωστικές οδηγίες και έκανα επίσης προσωπικές ερωτήσεις για τις σκέψεις τους ή για την εμπειρία τους, για την ενσυναίσθηση κ.λπ. Δεν είχε σημασία τι απαντήσεις μου έδιναν. Δεν είχε σημασία πώς συμπεριφέρονταν. Τίποτα δεν είχε σημασία, γιατί είχα ένα χαρτί που έφτιαξα για κάθε άτομο και απλώς τους έδωσα μια διάγνωση αυτισμού. Αυτό τους έκανε έξαλλους. Άνθρωποι έφευγαν γρήγορα, άνθρωποι φώναζαν... Ωραία! Ήθελα ο κόσμος να είναι θυμωμένος. Γιατί έτσι αισθάνονται οι αυτιστικοί άνθρωποι.

I.B.: Ναι.

D.B.: Γιατί ήθελα να περάσω αυτή την έννοια της απανθρωποποίησης μέσω του ιατρικού μοντέλου, για όλους. Και οι άνθρωποι για πρώτη φορά στη ζωή τους ένιωσαν απανθρωπισμένοι από το ιατρικό μοντέλο και πήραν μια μικρή γεύση του τι πρέπει να υπομένουν οι αυτιστικοί άνθρωποι κάθε μέρα. Και υπήρχε πολύς θυμός και ήμουν πολύ χαρούμενος γι' αυτό, ήταν υπέροχο. Πάντα λέω ότι αν δεν έχω θυμώσει κάποιον με την τέχνη μου, έχω αποτύχει. Θέλω αυτές τις ακραίες αντιδράσεις. Είναι σημαντικό να βγάλουμε αυτές τις ακραίες αντιδράσεις, γιατί αν δεν βγάλουμε αυτές τις πραγματικά ακραίες αντιδράσεις, τότε δεν μπορούμε να κάνουμε μια συζήτηση για να ξεκινήσουμε.

I.B.: Ναι, σωστά. Και όσον αφορά... μιλούσες για τους θεατές, θέλεις να κάνουν ερωτήσεις. Υπάρχει κάποια ερώτηση που ξεχωρίζει, που είναι πολύ ενδιαφέρουσα, που έχεις λάβει από το κοινό; Κάτι που θυμάσαι ως ιστορία;

D.B.: Είχα... Έχει περάσει αρκετός καιρός από τα τελευταία μου έργα, αλλά, όταν έκανα, ξέρεις, αυτές τις ψεύτικες ιατρικές συνεντεύξεις, μου έκαναν ενδιαφέρουσες ερωτήσεις. Νομίζω ότι μία από τις πιο δυνατές ήταν όταν με ρώτησαν... αυτές οι αναπαραστάσεις σε έκαναν ποτέ να θέλεις να τα παρατήσεις; Σε έκαναν ποτέ να νιώσεις τόσο απανθρωπισμένος που απλώς δεν ήθελες να συνεχίσεις; Ήταν μια πολύ ισχυρή ερώτηση, και είπα ότι το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να συνεχίσουμε, γιατί αν δεν συνεχίσουμε, τότε το κατεστημένο δεν θα αλλάξει ποτέ.

I.B.: Δεν μπορείς να αλλάξεις τίποτα, ναι.

D.B.: Και κατά κάποιο τρόπο, είναι λίγο παράδοξο, γιατί νωρίτερα μιλούσαμε για αυτή τη σημαντική έννοια του... το πιο σημαντικό είναι η ατομική αυτιστική εμπειρία και κανένα αυτιστικό άτομο δεν είναι ίδιο με το άλλο και αυτό είναι μια μεγάλη αλήθεια. Ταυτόχρονα, συνειδητοποιώ ότι όταν κάνω την έρευνά μου για τα έργα τέχνης μου, ζητώ από την κοινότητα του αυτισμού τα σχόλιά τους. Προσπαθώ να ενσωματώσω το πώς νιώθουν για αυτά τα πράγματα, γιατί, από τη μια πλευρά, αισθάνομαι ότι έχω μεγάλη ευθύνη, για να μπορώ να κάνω την τέχνη μου και να μιλάω με ανθρώπους και να επιλύω αυτά τα ζητήματα, όταν υπάρχουν τόσα αυτιστικά άτομα που ποτέ δεν έχουν την ευκαιρία να πάνε σε δραματική σχολή. Δεν έχουν ποτέ την ευκαιρία, για παράδειγμα, να παρουσιάσουν την τέχνη τους στο κέντρο του Λονδίνου, σε μια γκαλερί και όλα αυτά, και ως εκ τούτου αισθάνομαι ότι έχω την ευθύνη να προσπαθήσω και να εκπροσωπήσω αυτά τα ζητήματα για αυτούς που δεν έχουν αυτή την ευκαιρία. Αλλά ταυτόχρονα σκέφτομαι και «Ποιος είμαι; Είμαι μόνο ένα άτομο». Έτσι, πάντα νιώθω διχασμένος στην τέχνη μου. Πάντα σκέφτομαι ότι από τη μία είναι υπέροχο αυτό που κάνω, αλλά από την άλλη, πιστεύω επίσης ότι ίσως να μην είναι και τόσο υπέροχο. Γιατί ίσως είμαι, ξέρεις, δεν εκπροσωπώ όλες τις φωνές και είμαι μόνο ένα άτομο. Και ίσως, ίσως κατά μία έννοια να είμαι μέρος του προβλήματος. Παρ' όλα όσα είπαμε, όπου μιλάω για τη σημασία της ατομικότητας, τελικά είμαι μόνο ένα άτομο που κάνει αυτά τα έργα τέχνης. Αλλά οι άνθρωποι φεύγουν από αυτά τα έργα τέχνης, υποθέτοντας λανθασμένα ότι κατά κάποιο τρόπο τα θέματα για τα οποία μίλησα και οι απόψεις μου αντιπροσωπεύουν πολλούς. Και δεν αντιπροσωπεύουν τόσο πολλούς, και ακόμη και τον εαυτό μου, είχα επίσης συγκρούσεις και διαφωνίες μέσα στην κοινότητα του αυτισμού. Υπάρχουν μερικές πολύ ριζοσπαστικές πτυχές, ας πούμε, της κοινότητας του αυτισμού όπου υπάρχει ένταση μεταξύ αυτού που προσπαθώ να κάνω και αυτού που προσπαθώ να πω, και πάντα γνωρίζω ότι κανείς δεν θα συμφωνεί πάντα με αυτό που προσπαθώ να κάνω. Νομίζω ότι υπάρχουν πτυχές της κοινότητας του αυτισμού που έχουν εκφράσει τις ανησυχίες τους για αυτό που κάνω. Αλλά νομίζω, νομίζω ότι εκεί υπάρχει ένα μικρό τραύμα, υπάρχει ένας μικρός φόβος, και υπάρχει αυτή η ιδέα του «εμείς εναντίον των άλλων» και προσπαθώ να εξαλείψω αυτήν την ιδέα του εμείς εναντίον των άλλων. Γιατί δεν είναι εμείς εναντίον των άλλων. Η τέχνη μου έχει να κάνει με το χτίσιμο γεφυρών. Ναι, θέλω ο κόσμος να εκνευρίζεται και να θυμώνει. Αλλά στο τέλος θέλω να χτιστούν γέφυρες και αυτό προσπαθώ να κάνω.

I.B.: Ναι, και ό,τι κάνεις σίγουρα ξεκινάς μια συζήτηση και αυτό είναι που χρειαζόμαστε πραγματικά, έναν αληθινό διάλογο, με σκοπό το χτίσιμο των γεφυρών, όπως είπες. Και τι αποτελεί πρόκληση για

εσένα ως καλλιτέχνη; Είναι το ίδιο με αυτό που αποτελεί πρόκληση για εσένα ως άτομο; Υπάρχει διαφορά;

D.B.: Νομίζω ότι είναι... Ναι, κατά μία έννοια, επιστρέφουμε σε αυτή την ερώτηση, ότι η τέχνη αντιπροσωπεύει τη ζωή ή η ζωή αντιπροσωπεύει την τέχνη; Και νομίζω ότι η πρόκληση της αισθητικής έγκειται στο πώς δημιουργείς μια διαλεκτική των ζητημάτων που παρουσιάζεις μέσω της αισθητικής σου και πώς διασφαλίζεις ότι αυτό μεταφέρεται σωστά στο κοινό. Υποθέτω ότι η πρόκλησή μου ως καλλιτέχνης είναι να αφήσω αυτή την αισθητική. Να αφήσω αυτό που φτιάχνω και να καταλάβω ότι όταν βγει στον κόσμο, στην πραγματικότητα δεν έχω την ιδιοκτησία της τέχνης μου.

I.B.: Ναι, ανήκει σε όλους.

D.B.: Ναι, δεν μου ανήκει ως καλλιτέχνης πλέον. Δεν είναι δική μου.

I.B.: Ναι.

D.B.: Έτσι, όταν σκέφτομαι την κατασκευή πάνω στην αισθητική, σκέφτομαι δύο πράγματα. Σκέφτομαι, πρώτον, πώς μπορώ καλύτερα να παραμείνω σε αυτό το... Ήταν περίφημο αυτό που είπε ο Michel Foucault, ότι "Τα γραπτά μου θέλω να είναι σαν μια εργαλειοθήκη απελευθέρωσης". Και εμπνεύστηκα πολύ στη δουλειά μου από τον Γάλλο φιλόσοφο Michel Foucault, οπότε προσπαθώ να σκεφτώ πώς μπορεί η τέχνη μου να είναι μια εργαλειοθήκη για την απελευθέρωση όπου οι άνθρωποι μπορούν να μπουν και να διαλέξουν πράγματα που χρειάζονται για τον εαυτό τους, αλλά επίσης, ταυτόχρονα, πώς μπορώ να δημιουργήσω έναν χώρο, στον οποίο όλες οι δυναμικές εξουσίας είναι ίσες, δηλαδή, δεν υπάρχει καμία δυναμική εξουσίας. Δεν θέλω ο χώρος μου να έχει προκαταλήψεις, πράγμα που είναι ειρωνικό, λόγω αυτού που κάνω, αλλά, ξέρεις, αν μπορέσω να δημιουργήσω ένα έργο που ισοπεδώνει πλήρως τον πολιτικό χώρο και επιτρέπει στους θεατές να έρθουν και να σχηματίσουν τις δικές τους πολιτικές αποφάσεις σχετικά με την αναπηρία, τότε νομίζω ότι τα πήγα καλά. Δεν έχω φτάσει ακόμα σε αυτό το σημείο, αλλά προσπαθώ... αυτό είναι κάτι που προσπαθώ πάντα να καταφέρω. Το ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος να επιτρέψω στην αισθητική του έργου να ανταποκριθεί στη μετατραυματική φιλοσοφία του Foucault του πώς η τέχνη πρέπει να βιώνεται από τον θεατή.

I.B.: Ουάου! Ποια είναι τα επόμενα βήματά σου; Τι περιμένεις από το ευρύ κοινό, από τον εαυτό σου και όσον αφορά την τέχνη σου, υπάρχει κάτι πάνω στο οποίο δουλεύεις τώρα;

D.B.: Εδώ και καιρό έχω στο μυαλό μου να κάνω αίτηση για μια χρηματοδότηση. Θέλω να πάρω μια μεγάλη ποσότητα χρημάτων για να δημιουργήσω, να πάρω μια πολυκατοικία ή μια σειρά διαμερισμάτων και μετά θέλω να μεταμορφώσω το κάθε διαμέρισμα σε μια μίνι εγκατάσταση. Ίσως να είναι δύο ή τρία διαφορετικά διαμερίσματα που να αποτελούν μαζί ένα μεγάλο έργο τέχνης. Και μέσα στο κάθε διαμέρισμα θέλω να αντιπροσωπεύεται μια διαφορετική οπτική της ρητορικής αυτισμού ή του διαλόγου για τον αυτισμό. Αυτό είναι κάτι που το σκέφτομαι συνεχώς. Ξέρεις, πώς μπορώ να μετατρέψω αυτήν την εγκατάσταση σε κλίμακα, πώς μπορώ να βρω περισσότερη χρηματοδότηση, πώς μπορώ να τη μεγαλώσω. Οπότε, αυτό είναι κάτι που πάντα ήθελα, να δημιουργήσω έναν καθηλωτικό χώρο διαβίωσης, που οι άνθρωποι μπορούν να μπαίνουν και να βγαίνουν σε αυτήν την εμπειρία από μόνοι τους για λίγους μήνες. Έναν χώρο διαβίωσης ως έργο τέχνης και έναν χώρο διαβίωσης για να ζει

κανείς ως αυτιστικό άτομο, αλλά να τον μετατρέψω σε έργο τέχνης που μπορεί κανείς να βιώσει, να παρατηρήσει και να κατανοήσει. Αυτή είναι η μεγάλη μου φιλοδοξία.

I.B.: Αυτό είναι απίστευτο.

D.B.: Επόμενα βήματα. Ευχαριστώ, ευχαριστώ.

I.B.: Ελπίζω να μπορέσω να το δω. Όταν το φτιάξεις, θα μπω σε ένα αεροπλάνο και θα έρθω να το δω. Θα ήταν φανταστικό.

D.B.: Σε ευχαριστώ, το εκτιμώ. Ξέρεις, είναι ενδιαφέρον γιατί νωρίτερα μιλήσαμε πολύ για τα επίπεδα ανεργίας στην αναπηρία. Ο κόσμος της τέχνης είναι πολύ σκληρός. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει ένα ριζοσπαστικό κίνημα με το οποίο προσπαθήσουμε να δούμε την τέχνη αναπηρίας ως όχι ερασιτεχνική και να την αντιμετωπίσουμε ως πιο επαγγελματική. Και αυτό αλλάζει... οι τέχνες αναπηρίας αναγνωρίζονται κάπως, αλλά οι ευκαιρίες είναι πολύ λίγες, γιατί υπάρχει ακόμα μια αίσθηση ελιτισμού εντός των τειχών της τέχνης.

I.B.: Ναι.

D.B.: Κάτι το οποίο σίγουρα, από την εμπειρία μου, έχει οδηγήσει στο που βρίσκονται οι τέχνες αναπηρίας αυτή τη στιγμή. Επομένως, είναι πρόκληση. Είναι πρόκληση να είσαι καλλιτέχνης. Είναι ακόμα μεγαλύτερη πρόκληση να είσαι καλλιτέχνης με αναπηρία.

I.B.: Ναι, ναι. Το καταλαβαίνω αυτό.

D.B.: Οπότε είναι ένα ταξίδι.

I.B.: Σε ευχαριστώ πολύ. Ήταν υπέροχα που μιλήσαμε.

D.B.: Χαρά μου.

I.B.: Και πραγματικά ελπίζω να βρεθούμε από κοντά και προσωπικά κάποια στιγμή όταν θα έρθω στο Λονδίνο ή όταν θα έρθεις στην Αθήνα, ποτέ δεν ξέρεις.

D.B.: Σίγουρα.

Ανδρική φωνή: Για να παρακολουθείτε όλα τα επεισόδια των podcast Hop On Inclusion, ακολουθήστε μας στο Spotify, στο Google Podcast, στο Apple Podcast, στο Podbean και φυσικά στο hoponinclusion.com.